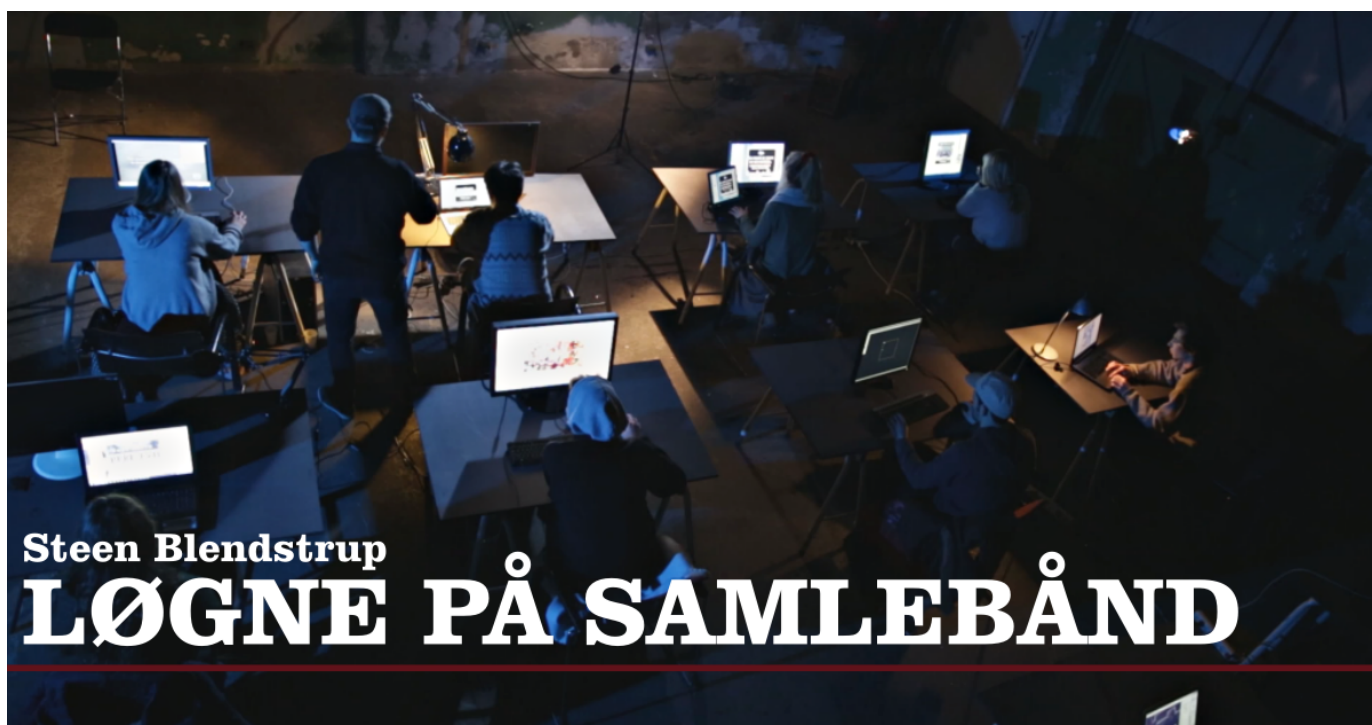


[Søg POV](#)[Om POV](#)[Støt POV](#)

POINT OF VIEW INTERNATIONAL

[Nyhed - Tilmeld dig POV's Ugebrev her](#)

Steen Blendstrup ▾

[Støt skribentens arbejde her](#) →07/06-2018 | [f](#) [t](#) [in](#)

# Løgnefabrikken: Brænde til mistillidens bål

**A**NMELDELSE – Dokumentarfilmen *Løgnefabrikken* følger først og fremmest modige russiske journalisters forsøg på at afdække den velorganiserede misinformation, der udgår fra såkaldte "troldefabrikker" (troll farms) i Rusland og spredt sig på internettet over hele verden, også i Rusland. Steen Blendstrup har

set den tankevækkende film, der rejser spørgsmål om hvad tillid til det vi læser og ser egentligt indebærer.

---

Er det en amerikansk soldat i Mellemøsten, der gennemhuller Koranen med sin riffel, eller er det en russisk skuespiller i en grusgrav lidt uden for Skt. Petersborg?

Det er blot en af krimigåderne, vi bliver præsenteret for i Jakob Gottschau's nye dokumentarfilm, *Løgnfabrikken*, men det er også på bedste Hitchcock-vis en [MacGuffin](#) – et mysterium, som filmen kredser om og som alle gerne vil have svaret på i udgangspunktet, men som vi måske aldrig får løst. Og som filmen ikke, i sidste ende, er afhængig af.

For nej – der er ikke noget nyt i hverken propaganda eller misinformation.

Det nye er imidlertid graden af organisering af begge dele på internettet. Ikke udelukkende, men i meget stort omfang i Rusland.

Se traileren her:

Factory Of Lies Trailer



## Journalister mod trolde

Da Vladimir Putins genvalg til præsidentposten i årene 2011-12 blev mødt med voldsomme protester, fik hans modstandere deres informationer gennem internettet og de sociale medier, ikke gennem de overvejende statskontrollerede medier. Det affødte et modangreb – også på de sociale medier.

*Løgnfabrikken* følger først og fremmest Andrey Soshnikov, en 27-årig journalist og aktivist, der har forsøgt at infiltrere og afsløre det russiske regimes velorganiserede forsøg på at sprede misinformation og intimidere kritiske journalister

**Det er tilstrækkeligt, at mængden af (mis)information er så stor, at modtagerne mister overblikket over, hvad der er sandt, og hvad der er falsk**



Troldenes metoder er simple: Det afgørende er ikke, om de påstande, der udbredes, accepteres som sande af modtagerne. Det er tilstrækkeligt, at mængden af (mis)information er så stor, at modtagerne mister overblikket over, hvad der er sandt, og hvad der er falsk.

De kritikere, der ikke kan intimideres – hvad flere af de optrædende i filmen har været udsat for – kan miskrediteres med falske eller fordrejede historier. Det afgørende er igen ikke at modbevise påstande, men at skabe tvivl om de kritiske journalisters egen troværdighed.

## Indicier og beviser

Svagheden ved Soshnikovs research er, at selvom han sandsynliggør, at videoen med den angiveligt amerikanske soldat, der skyder en Koran i stykker, og en anden om ISIS-soldater i ukrainsk tjeneste, er *fake news*, så har han ikke uigendrivelige beviser.

Men det er spektakulære historier, der rummer detektivhistoriens spænding, og som vækker vores nysgerrighed – som Hitchcocks MacGuffin.



Vi er på mere sikker grund, når tidligere medarbejdere på troldefabrikkerne fortæller om deres metoder og opgaver. De handler først og fremmest om at miskreditere indenlandske kritikere af Putin og hans politik, men i næste omgang er sigtet vendt udad til også at påvirke meningsdannelsen her i Vesten.

## Ude og hjemme

Det handler om at plante informationer på de sociale medier via falske profiler og få virkelige brugere, som sympatiserer med synspunkterne, til at viderebringe dem. Derved sløres kilden. I visse tilfælde har de (Putin-kontrollerede) russiske medier derefter viderebragt disse ”sandheder”, der flourerer på nettet.

**Men hvordan ved du, om *Atlantic Council* ikke har en skjult dagsorden – eller om Soshnikov og hans hær af undergrundsjournalister og muldvarpe ikke bliver betalt for at undergrave Ruslands omdømme?**



I forbindelse med den amerikanske præsidentvalgkamp er der eksempler på, at amerikanske politiske aktivister har viderebragt tilsvarende historier af russisk fabrikat og derved givet dem legitimitet i valgkampen. Der er endda eksempler på, at materiale er blevet indrykket som annoncer og betalt med russiske rubler.

Men overvej dette: Tror du ikke gerne historien i *Løgnfabrikken*, fordi alle jo ved, at Putin er upålidelig og med alle midler ønsker at styrke Ruslands magt på bekostning af Vesten og vores frihedsværdier? Men hvordan ved du, om *Atlantic Council*, der bruges som ekspertkilde, ikke har en skjult dagsorden – eller om Soshnikov og hans hær af undergrundsjournalister og muldvarpe ikke bliver betalt for at undergrave Ruslands omdømme?

## Journalistens ansvar

Svaret er indlysende, at vi har tillid til, at Jakob Gottschau har tjekket sine kilder. Og at kilderne – så vidt muligt – er angivet, så vi selv kan tjekke.

**Der må findes en sandhed, og det er journalisternes opgave at afdække den**



Den luksus har vi ikke altid på internettet, når en ven deler en god, spændende, sjov eller rystende historie. Og – hånden på hjertet – vi er villige til at tro selv de mest horrible historier om Præsident Trump. Som bekymrede forældre ønsker vi, at skolen underviser vores børn i kildekritik ... men hvor kritiske er vi selv?

Andrey Soshnikov fanger en vigtig pointe, når han indleder filmen med at forklare sit korstog: Han gør det, fordi der må findes en sandhed, og det er journalisternes opgave at afdække den ... for han ikke vil leve i et land, hvor folk per automatik forventer, at en journalist lyver.

*Løgnfabrikken vises på DR2 torsdag den 7. juni klokken 20.*

*Foto: Screendumps fra Løgnfabrikken*

*Producent Jakob Gottschau har tidligere produceret film og tv om internettets betydning for den frie debat og demokratiet, herunder filmen Facebookistan og den dokumentariske serie, [Cyberwar](#). Denne film – Løgnfabrikken – bevæger sig, ligesom de to ovennævnte, i internettets spændingsfelt: Er nettet et redskab for kontrol eller for frigørelse, for demokrati eller for magtudøvelse?*

## Kategorier

Featured

Kultur og Medier

**Tags:** [dokumentarfilm](#), [Donald Trump](#), [Express Film](#), [Jakob Gottschau](#), [løgnfabrikken](#), [Misinformation](#), [Rusland](#), [sandhed](#), [trolde](#), [troldefabrik](#), [Vladimir Putin](#)



POINT of VIEW International er et uafhængigt medie og en platform for selvstændige skribenter.

Vi arbejder ud fra en overbevisning om væsentligheden af fri og gratis adgang til god journalistik, analyse og debat. Derfor har POV ingen betalingsmur, ligesom vi heller ikke finansieres med banner- eller pop-up-reklamer.

Derfor er vi også afhængig af læsernes støtte.

Selv små beløb gør en stor forskel, både for POV og for skribenterne.

Du kan hjælpe os ved at abonnere på POV med et fast støttebeløb via PayPal eller en enkelt donation via MobilePay.

### Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) og et enkelt klik på logoet nedenfor eller via nummeret her: [MobilePay 40 12 19 68](#)

### Støt POV som abonnent

Nedenfor kan du vælge at støtte POV med et fast, månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Donations-niveau

Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Tilmeld

Ønsker du at støtte den skribent, der har skrevet ovenstående, så klik på hjertet til højre ud for skribentens foto og navn – i toppen af siden.

### POV WEEKEND – UGEBREV HVER FREDAG MORGEN

Husk også at tilmelde dig ugebrev POV WEEKEND. Tilmelding kan ske her, hvorefter du fremover vil modtage ugebrevet hver fredag. Det er naturligvis gratis.

[Nyhed – Tilmeld dig POV's Ugebrev her](#)

